

Tema 3. La fe sobrenatural

La virtut de la fe és una virtut sobrenatural que capacita l'home per assentir fermament tot el que Déu ha revelat.

12/01/2011

1. Noció i objecte de la fe

L'*acte de fe* és la resposta de l'home a Déu que es revela (cf. *Catecisme* 142). «*Per la fe* l'home sotmet del tot la intel·ligència i la voluntat a Déu. Amb tot el seu ésser, l'home dóna el seu assentiment a Déu Revelador»

(*Catecisme* 143). La Sagrada Escriptura anomena aquest assentiment *obediència de la fe* (cf. *Rm* 1,5; 16,26).

La *virtut de la fe* és una virtut sobrenatural que capacita l'home — il·lustrant la intel·ligència i movent la voluntat— per assentir fermament tot el que Déu ha revelat, no per una evidència intrínseca sinó per l'autoritat de Déu que revela. «La fe és, en primer lloc, una *adhesió personal* de l'home a Déu. Al mateix temps —i d'una manera inseparable— és *l'assentiment lliure a tota la veritat revelada per Déu*» (*Catecisme* 150).

2. Característiques de la fe

— «La fe és un do de Déu, una virtut sobrenatural infusa per ell (cf. *Mt* 16,17). Perquè pugui existir, aquesta fe necessita la gràcia de Déu» (*Catecisme* 153). No n'hi ha prou amb

la raó per abraçar la veritat revelada; hi cal el do de la fe.

—*La fe és un acte humà.* Encara que sigui un acte que es realitza gràcies a un do sobrenatural, «no per això creure deixa de ser un acte autènticament humà. No és contrari a la llibertat ni a la intel·ligència de l'home posar confiança en Déu i adherir-se a les veritats que ell ha revelat» (*Catecisme* 154). En la fe, la intel·ligència i la voluntat cooperen amb la gràcia divina: «Creure és un acte de l'enteniment que assenteix a la veritat divina per l'imperi de la voluntat, que és moguda per Déu mitjançant la gràcia»[1].

—*Fe i llibertat.* «Per poder ser humana, la resposta de la fe que l'home dóna a Déu ha de ser voluntària. Per tant, ningú no ha de ser forçat a abraçar la fe contra la seva voluntat. Per la seva mateixa naturalesa, l'acte de la fe té un

caràcter voluntari» (*Catecisme* 160)
[2]. «Crist va invitar a la fe i a la
conversió, no hi va forçar. Va donar
testimoni de la veritat, però no
volgué imposar-la per la força als qui
s'hi oposaven» (*ibídem*).

— *Fe i raó*. «Malgrat que la fe estigui
per sobre la raó, no pot haver-hi mai
desacord entre les dues. Ja que el
mateix Déu que revela els misteris i
comunica la fe ha fet descendir en
l'esperit humà la llum de la raó, Déu
no podria negar-se a si mateix ni la
veritat contradir mai la veritat» [3].
«Per tant, quan la investigació
metòdica en totes les disciplines
procedeix d'una manera
veritablement científica i segons les
normes morals, mai no s'oposarà
realment a la fe, ja que tant les coses
profanes com les coses de la fe tenen
origen en el mateix Déu» (*Catecisme*
159).

No té sentit intentar demostrar les veritats sobrenaturals de la fe. En canvi, es pot provar sempre que és fals tot el que pretén ser contrari a aquestes veritats.

— *Eclesialitat de la fe*. Creure és un acte propi del fidel pel fet de ser fidel, és a dir, pel fet de ser membre de l'Església. Qui creu assenteix la veritat ensenyada per l'Església, que custodia el dipòsit de la revelació.

«La fe de l'Església precedeix, engendra, porta i alimenta la nostra fe. L'Església és la Mare de tots els creients» (*Catecisme* 181). «Ningú no pot tenir Déu per Pare, si no té l'Església per Mare»[4].

— *La fe és necessària per a la salvació* (cf. *Mc* 16,16; *Catecisme* 161). «Sense la fe és impossible d'agradar a Déu» (*He* 11,6). «Els qui sense culpa no coneixen l'evangeli de Crist i la seva Església, però cerquen Déu amb cor sincer i amb l'ajuda de la gràcia

s'esforcen a complir amb les obres la voluntat de Déu, reconeguda a través del dictat la consciència, poden aconseguir la salvació eterna»[5].

3. Els motius de credibilitat:

«El *motiu* de creure no és el fet que les veritats revelades es vegin clares i intel·ligibles a la llum de la nostra raó natural. Creiem per l'autoritat de Déu que revela i que no pot enganyar-se ni enganyar-nos» (*Catecisme* 156).

Tanmateix, perquè l'acte de fe fos conforme a la raó, Déu ha volgut donar-nos «*motius de credibilitat* que mostren que l'assentiment de la fe no és de cap manera un moviment cec de l'esperit»[6]. Els motius de credibilitat són senyals certs del fet que la revelació és paraula de Déu.

Aquests motius de credibilitat són, entre d'altres, els següents:

— la gloriosa *resurrecció del Nostre Senyor Jesucrist*, signe definitiu de la seva divinitat i prova certíssima de la veritat de les seves paraules;

— «*els miracles del Crist i dels sants* (cf. *Mc 16,20; He 2,4*)» (*Catecisme 156*) [7];

— el compliment de les *profecies* (cf. *Catecisme 156*), fetes sobre Crist o per Crist mateix (per exemple, les profecies sobre la passió del Nostre Senyor; la profecia sobre la destrucció de Jerusalem, etc.). Aquest compliment és una prova de la veracitat de la Sagrada Escripura;

— la sublimitat de la doctrina cristiana és també una prova que prové de Déu. Qui medita atentament els ensenyaments de Crist pot descobrir-hi —en comprovar la veritat pregona, la bellesa i la coherència que contenen — una saviesa que excedeix la capacitat humana de comprendre i

explicar què és Déu, què és el món, què és l'home, la seva història i el seu sentit transcendent;

— la propagació i la santedat de l'Església, la fecunditat i l'estabilitat que la caracteritzen, «són signes certs de la Revelació, adaptats a la intel·ligència de tothom» (*Catecisme* 156).

Els motius de credibilitat no sols ajuden el qui no té fe i no supera els prejudicis que obstaculitzen de rebre-la, sinó també el qui té fe, confirmant-li que és raonable de creure i allunyant-lo del fideisme.

4. El coneixement de fe

La fe és un coneixement: ens fa conèixer les veritats naturals i les sobrenaturals. La foscor aparent que experimenta el creient és fruit de la limitació de la intel·ligència humana davant l'excés de llum de la veritat divina. La fe és un avançament de la

visió de Déu «cara a cara» al cel (1Co 13,12; cf. 1Jn 3,2).

La certesa de la fe: «La fe és certa, més certa que qualsevol coneixement humà, perquè es basa en la Paraula de Déu, que no pot mentir» (*Catecisme* 157). «La certesa que dóna la llum divina és més gran que la que dóna la llum de la raó natural»[8].

La intel·ligència ajuda a aprofundir en la fe: «És inherent a la fe que el creient desitgi conèixer millor aquell en qui ha posat fe i vulgui comprendre el que li ha revelat. Un coneixement més penetrant demanarà, per la seva banda, una fe més gran i cada cop més amarada d'amor» (*Catecisme* 158).

La teologia és la ciència de la fe: s'esforça, amb l'ajuda de la raó, a conèixer millor les veritats que es posseeixen per la fe; no per fer-les més lluminoses en si mateixes —cosa

que és impossible—, sinó més intel·ligibles per al creient. Aquest afany, quan és autèntic, procedeix de l'amor a Déu i va acompanyat de l'esforç d'acostar-s'hi més. Els teòlegs millors han sigut sempre sants i sempre ho seran.

5. Coherència entre la fe i la vida

Tota la vida del cristià ha de ser manifestació de la seva fe. No hi ha cap aspecte que no pugui ser il·luminat per la fe. «Qui és just per la fe viurà» (*Rm* 1,17). La fe obra per la caritat (cf. *Ga* 5,6). Sense les obres, la fe és morta (cf. *Jm* 2,20–26).

Quan manca aquesta unitat de vida i es transigeix amb una conducta que no s'adiu amb la fe, la fe es debilita per força i corre el perill de perdre's.

Perseverança en la fe. La fe és un do gratuït de Déu. Però podem perdre aquest do inestimable (cf. 1Tm 1,18–19). «Per viure, créixer i perseverar

fins a la fi en la fe, hem d'alimentar-la» (*Catecisme* 162). Hem de demanar a Déu que ens augmenti la fe (cf. *Lc* 17,5) i que ens faci «*fortes in fide*» (*1Pe* 5,9). Per aconseguir-ho, amb l'ajuda de Déu, cal realitzar molts actes de fe.

Tots els fidels catòlics estan obligats a evitar els perills per a la fe. Entre altres mitjans, han d'abstenir-se de llegir aquelles publicacions que siguin contràries a la fe o a la moral —tant si les ha assenyalat expressament així el magisteri com si ho adverteix la consciència ben formada—, llevat que existeixi un motiu greu i es donin les circumstàncies que facin innòcua aquesta lectura.

Difondre la fe. «Tampoc encenen una llàntia i la posen sota un atuell, sinó sobre el portallànties [...]. Que així resplendeixi la vostra llum davant de la gent» (*Mt* 5,15–16). Hem rebut el

do de la fe per propagar-lo, no pas per ocultar-lo (cf. *Catecisme* 166). No es pot prescindir de la fe en l'activitat professional[9]. És necessari informar tota la vida social amb els ensenyaments i l'esperit de Crist.

Francisco Díaz

Bibliografia bàsica

Catecisme de l'Església catòlica 142–197.

Lectures recomanades

Sant Sant Josepmaria, homilia «Vida de fe», a *Amics de Déu* 190–204.

[1] Sant Tomàs d'Aquino, *Summa Theologiae* 2–2 q.2 a.9.

[2] Cf. Concili II del Vaticà, Decl. *Dignitatis humanae* 10; CIC 748.2.

[3] Concili I del Vaticà: DS 3017.

[4] Sant Cebrià, *De catholicae unitate Ecclesiae*: PL 4,503.

[5] Concili II del Vaticà, *Const. Lumen gentium* 16.

[6] Concili I del Vaticà: DS 3008–3010; *Catecisme* 156.

[7] El valor de la Sagrada Escripura com a font històrica totalment fiable es pot establir amb proves sòlides: per exemple, les que n'indiquen l'antiguitat (alguns dels llibres del Nou Testament han estat escrits pocs anys després de la mort de Crist, la qual cosa en testimonia el valor), o les que es refereixen a l'anàlisi del contingut (que mostra la veracitat dels testimonis).

[8] Sant Tomàs d'Aquino, *Summa Theologiae* 2–2 q.171 a.5 ad 3.

[9] Cf. sant Josepmaria, *Camí* 353.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/resum-de-fe-
cristiana-3-la-fe-sobrenatural/](https://opusdei.org/ca-ad/article/resum-de-fe-cristiana-3-la-fe-sobrenatural/)
(04/04/2025)